

بسمه تعالی

نام درس: علوم و فنون ۱

نام و نام خانوادگی

رشته: علوم انسانی

پایه: اول

وزارت آموزش و پرورش کشور

اداره آموزش و پرورش شهرستان کامیاران

دیرستان پسرانه امام خمینی

صفحه: ۱ از ۳

تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۳/۰۱

ساعت: ۰۴:۰۰

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

دبیر مربوطه: مارابی

ردیف	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)	بارم
۱	الف) یک ویژگی شعر دوره اول (سبک خراسانی) را بنویسید. ب) دو ویژگی شعر دوره دوم (سبک عراقی) را بیان کنید.	۱,۵
۲	متن زیر مربوط به کدام دوره است؟ دو ویژگی نثر این دوره را بنویسید "چهارم صفر به شهر سراب رسیدم. و شانزدهم صفر از شهر سراب برفتم. بیستم صفر سنه ۴۳۸ به شهر تبریز رسیدم و آن پنجم شهریور قدیم بود. شهری آبادان. مرا حکایت کردند که بدین شهر زلزله افتاد"	۱,۵
۳	چرا به زبان فارسی نو، "فارسی دری" هم گفته می شود؟	۱
موسیقی شعر (۶ نمره)		
۴	با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید: پرسیدم از هلال که قدت چرا خم است / گفتا خمیدن قدم از بار ماتم است الف) ردیف را نشان دهید. ب) واژه های قافیه کدامند؟ پ) حروف قافیه را بنویسید. ت) نوع قاعده قافیه را بنویسید.	۱,۲۵
۵	بیت زیر را درست بخوانید، با خط عروضی بنویسید، مرز هجاها را مشخص کنید و زیر هر هجا علامت آن را بگذارید. بر سر آنم که گرز دست برآید / دست به کاری زخم که غصه سر آید	۱,۵
۶	واژه ی "سر آمد" را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه بخوانید و به خط عروضی بنویسید.	۰,۷۵
۷	از میان عبارات زیر، کلماتی را بیابید که از نظر تقطیع هجایی با کلمات "بگویم" و "عنکبوتی" یکسان هستند. نمکدان - دل آرام - یادگاری - ماه من را - محبت - ساربان - دلتنگ - مرد تنها - ضربان - بلندی - انتخابات	۱,۵
۸	قاعده قافیه را در هر بیت مشخص نمایید. الف) گفتم ای سلطان خوبان رحم کن بر این غریب / گفت در دنبال دل ره گم کند مسکین غریب ب) گهر از مهر یاد عاشق شیدا کند یا رب / چو شیدایی بیند هیچ یاد ما کند یا رب	۰,۵

۰,۵	هر یک از اصطلاحات " قافیه درونی " و " ذوقافیتین " را مقابل بیت مربوط به آن بنویسید . الف) ای از مکارم تو شده در جهان خبر / افکنده از سیاست تو ، آسمان سپر ب) گلزار و باغ عالمی ، چشم و چراغ عالمی / هم درد و داغ عالمی ، چو پا نهی اندر جفا	۹
-----	---	---

زیباشناسی و سبک شناسی (۶ نمره)		
----------------------------------	--	--

۱	در بیت های زیر ، انواع جناس را مشخص کنید . الف) در دل عطش عشق خدایی ما راست / دیوانه وصلیم و جدایی ما راست ب) در دل ندهم ره پس از این مهر بُتان را / مُهر لب او بر در این خانه نهادیم ج) بهرام که گور گرفتی همه عمر / دیدی که چگونه گور بهرام گرفت د) ای دلیل دل گم گشته ، خدا را مددی / که غریب ار نبرد ره ، به دلالت برود	۱۰
---	---	----

۱	در بیت زیر کدام یک از آرایه های موازنه یا ترصیع به کار رفته است ؟ دلیل انتخاب خود را بنویسید . گر عزم جفا داری ، سر در رهت اندازم / ور راه وفا گیری ، جان در قدمت ریزم	۱۱
---	---	----

۱	سجع را بیابید و نوع هر یک را مشخص نمایید . الف) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا نبات نبات در مهد زمین پرورد . ب) در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکر واجب .	۱۲
---	---	----

۱	در اشعار زیر ، آرایه های " تکرار " و " واج آرایی " را بیابید . الف) سرو را ببین بر سماع بلبلان صبح خیز / همچو سرمستان به بستان ، پای کوب و دست زن ب) عمر ما را مهلت امروز و فردایی تو نیست / من که یک امروز مهمان توام ، فردا چرا ؟	۱۳
---	---	----

۲	در هر یک از ابیات زیر کدام یک از آرایه های " جناس اشتقاق ، ترصیع ، سجع ، واژه آرایی " به کار رفته است ؟ الف) صبا خاک وجود ما بدان عالی جناب انداز / بود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم ب) جماعتی که نظر را حرام می گویند / نظر حرام بکردند و خون خلق ، حلال ج) هنگام تنگ دستی ، در عیش کوش و مستی / کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را د) گرفتار کمند ماه رویان / خریدار سمند راه پویان	۱۴
---	--	----

تحلیل شعر و نثر (۴ نمره)		
----------------------------	--	--

۱	نمونه زیر را از نظر ویژگی های قلمرو زبانی بررسی کنید . جهانا ، چه بد مهر و بد خو جهانی / چه آشفته بازار بازرگانی به درد کسان صابری اندر و تو / به بد نامی خویش همداستانی به هر کار کردم تو را آزمایش / سراسر فریبی ، سراسر زیانی و گر آزمایش صد بار دیگر / همانی همانی همانی همانی	۱۵
---	--	----

بارم	سوالات	ردیف
۳	<p>شعر زیر را بخوانید و جدول را کامل کنید .</p> <p>در کتاب آمد در عهد قدیم چون به پایان برد کار آن سرا جمله گفتند: این بنای مختصر چون توانی زیستن در این قفس؟ بهر مردی چون تو والا و حکیم در شبستان تو چون آیم جمع گفت در پاسخ که ما را باک نیست حجره ی خویش گر بدینسان ساختم بیش از این گر یار یکدل داشتم در حقیقت یار یکدل کیمیاست</p> <p>خانه ای می ساخت سقراط حکیم آمدند از ره رفیق و آشنا نیست درخور تو، ای صاحب نظر این قفس نبود مقام چون تو کس بارگاهی باید و کاخی عظیم همچو پروانه به گرد روی شمع؟ عارفان را خانه الا خاک نیست خانه ای در خورد یاران ساختم بام خود تا عرش می افراشتم چون صدف کمیاب و چون دُر پر بهاست</p>	۱۶
۲۰	<p>جمع بارم: با آرزوی موفقیت برای شما</p>	تعداد سوالات:

موضوع	شرح و توضیح
نوع لحن	
قلمرو زبانی	
قلمرو ادبی	
قلمرو فکری	